

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK FELÜGYELETÉÉRT ÉS FOGYASZTÓVÉDELEMÉRT FELELŐS ALELNÖK

Vezetői körlevél a szabályozott piacra bevezetett értékpapírokkal kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség teljesítéséről

A Magyar Nemzeti Bank (székhely: 1054 Budapest, Szabadság tér 9., telephely: 1013 Budapest, Krisztina körút 39.) (**MNB**) a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (**MNB tv.**) rendelkezései alapján felügyeletet gyakorol a szabályozott piacra bevezetett értékpapírok kibocsátói (**Kibocsátók**) felett a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (**Tpt.**) V. fejezetében foglalt tájékoztatási kötelezettségek teljesítésével kapcsolatosan.

Jelen vezetői körlevél célja – figyelemmel a Kibocsátókat terhelő tájékoztatási kötelezettség teljesítésével kapcsolatos tapasztalatokra és az MNB 32453-1/2018 iktatószámú vezetői körlevelében (**2018. évi vezetői körlevél**)¹ foglaltakra – a tőkepiaci transzparencia növelése érdekében az MNB elvárásainak megfogalmazása, és ezzel a jogalkalmazás kiszámíthatóságának növelése, a vonatkozó jogszabályok egységes alkalmazásának elősegítése, ezáltal pedig a tájékoztatási kötelezettség megfelelő önkéntes teljesítésére ösztönzés a piaci szereplők és befektetők által támasztott fokozott elvárásoknak megfelelően.

A 2018. évi vezetői körlevél hasznos információkat tartalmaz a közgyűlés időpontjának kiválasztásával kapcsolatosan, a rendszeres tájékoztatás körébe tartozó éves, illetve féléves jelentés, valamint a hó végi szavazati jogok, továbbá a rendkívüli tájékoztatások közzétételét illetően a saját részvény tranzakciók, a bennfentes információk kezelése és késleltetése, a bennfentes jegyzék vezetése és a vezetők ügyletei vonatkozásában. Tekintettel arra, hogy a 2018. évi vezetői körlevél által érintett egyes területeken a Kibocsátók közzétételi gyakorlata továbbra sem felel meg teljeskörűen az MNB elvárásainak, a jelen vezetői körlevelben – természetesen új kérdések tárgyalása mellett – az MNB a fenti témakörök közül némelyiket ismételtén érinti, tovább részletezve, pontosítva és hangsúlyozva az MNB által elvárt jó gyakorlatokat.

Jelen vezetői körlevél az elvek és elvárások megfogalmazásakor a jogszabályi rendelkezésekre nem utal teljeskörűen vissza, a Kibocsátók a kapcsolódó jogszabályi előírásoknak való megfelelésre azonban természetesen továbbra is kötelesek.

Az MNB kifejezetten jó gyakorlatnak tartja, ha a Kibocsátók a felmerült kérdések esetén a kapcsolódó jogszabályok és felügyeleti ajánlások értelmezése mellett az MNB vezetői körleveleiben kifejtettekre is támaszkodnak.

I. Rendszeres és rendkívüli tájékoztatások

Az MNB részéről elvárt, hogy a Kibocsátók a rendszeres és rendkívüli tájékoztatásaik keretében közzétett információkat jól olvasható minőségben, a nyilvánosság számára megkülönböztetés nélkül elérhető – lehetőség szerint szöveges keresésre alkalmas – formában tegyék közzé.

Az MNB fel kívánja hívni a Kibocsátók figyelmét arra, hogy a Tpt. 56. § (3) bekezdése alapján a Kibocsátó köteles a rendszeres és a rendkívüli tájékoztatás körébe tartozó, a befolyásszerzéssel kapcsolatos, továbbá a MAR² 17. cikk (1) bekezdése alapján a bennfentes információt – mint szabályozott információt – elektronikus úton megküldeni – többek között – az MNB által működtetett hivatalosan kijelölt információtárolási rendszer (<https://kozvetetelek.mnb.hu/>) (**Információtárolási rendszer**)

¹ <https://www.mnb.hu/letoltes/tmp599f-tmp-15547249.pdf>

² Az Európai Parlament és a Tanács 2014. április 16-i 596/2014/EU rendelete a piaci visszaélésekről (piaci visszaélésekről szóló rendelet), valamint a 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2003/124/EK, a 2003/125/EK és a 2004/72/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről (**MAR**)

számára, amely megkülönböztetésmentesen biztosítja az ezen információkhoz való gyors hozzáférést, kizárva a szabályozott információk utólagos módosításának lehetőségét. Az Információtárolási rendszer megfelel az elvárt szintű biztonsággal, az információforrás bizonyosságával, az időpont rögzítésével és a végfelhasználók általi egyszerű hozzáféréssel kapcsolatos minimális előírásoknak, amelyek összhangban vannak az elektronikus irattározási eljárással.

Tekintettel arra, hogy más információtárolási rendszerek nem feltétlenül teljesítik ezen követelményeket, az MNB nem tekinti elfogadhatónak, ha a Kibocsátók a szabályozott információknak csak az elektronikus elérhetőségét – link formájában – küldik meg az Információtárolási rendszer számára.

Amennyiben a már közzétett tájékoztatást bármilyen okból módosítani szükséges, a nyilvánosan forgalomba hozott értékpapírokkal kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség részletes szabályairól szóló 24/2008. (VIII. 15.) PM rendelet (**PM rendelet**) 5. § (3) bekezdése alapján a módosítás egyértelmű jelölésével, a korábban közzétett teljes dokumentumot újra közzé kell tenni és feltűnő módon jelezni kell, hogy az módosításra került. A módosítás(ok) befektetők általi követhetősége érdekében az Információtárolási rendszerben a módosító közzétételt az eredeti közzététellel össze kell kapcsolni, amire az eredeti közzététel „K-számának” – megfelelő mezőben történő – megadásával van lehetőség.

Tekintettel a PM rendelet 2019 decemberében hatályba lépett módosítására, a szabályozott információk nyilvánosságához való eljuttatásának biztosítását illetően az MNB elfogadható gyakorlatnak tartja, ha a Kibocsátók a – PM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja szerint előírt – médiának történő megküldésre vonatkozó kötelezettségüket a Budapesti Értéktőzsde hivatalos honlapján teljesítik. Tekintettel arra, hogy a PM rendelet 1. § (2) bekezdése szerint a média fogalmi körébe a befektetők által elérhető pénzügyi honlap is beletartozik, a szabályozott információ Budapesti Értéktőzsde honlapján történő – nyilvános, jól hozzáférhető és korlátozástól mentes – megjelenítésével e kötelezettség teljesítettnek tekinthető.

1.1. Áttérés az egységes elektronikus beszámolási formátumra

Az MNB a 2018. évi vezetői körlevelében már felhívta a Kibocsátók figyelmét arra, hogy a TD³ 2013. év végi módosítása alapján a 2020. január 1. napján, vagy azt követően kezdődő üzleti évekről minden éves jelentést egységes elektronikus beszámolási formátumban (**ESEF**) kell elkészíteni.

Az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (**ESMA**) – a TD felhatalmazása alapján – elkészítette a vonatkozó szabályozás-technikai standard tervezetet, amely 2019. május 29. napján kihirdetésre került a 2004/109/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az egységes elektronikus beszámolási formátumot meghatározó szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2018. december 17-i (EU) 2019/815⁴ felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeleteként (**ESEF RTS**).

Az ESEF RTS alapján – a 2020. január 1. napján, vagy azt követően kezdődő üzleti évről szóló – éves jelentést XHTML formátumban kell elkészíteni és az annak részét képező konsolidált éves beszámolót a bővíthető üzletibeszámoló-nyelv (XBRL) alkalmazásával meg kell jelölni. Az XBRL jelöléseket az InLine XBRL technológia segítségével kell beágyazni az XHTML dokumentumokba. A kiválasztott formátumoknak köszönhetően az éves jelentés webböngészőben megjeleníthető, emberi szem által olvasható lesz, emellett – az XBRL címkék révén – a konsolidált beszámoló adatainak átláthatósága, összehasonlíthatósága növekszik és gépi (automatizált) feldolgozhatósága is megteremtődik.

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2004. december 15-i 2004/109/EK irányelve a szabályozott piacra bevezetett értékpapírok kibocsátóival kapcsolatos információkra vonatkozó átláthatósági követelmények harmonizációjáról és a 2001/34/EK irányelv módosításáról (**TD**)

⁴ Eredetileg (EU) 2018/815 számon került kihirdetésre, azonban a rendelet száma néhány napon belül pontosításra került.

A jelöléshez használt taxonómiát (**ESEF taxonómia**) egyrészt az ESEF RTS tartalmazza, másrészt az ESMA honlapjáról letölthető a jelölést végző szoftverek által olvasható formátumban. Az ESEF taxonómia (és így az ESEF RTS) az IFRS-ek változásának lekövetése érdekében a jövőben várhatóan évente frissülni fog.

Az MNB javasolja az ESEF RTS eredeti, angol szövegének a tanulmányozását is, ugyanis ahol a magyar szöveg „*éves pénzügyi beszámolót*” (annual financial statements) említ, ott az eredeti szövegben több helyen is éves jelentés (annual financial report) szerepel (tehát nem csak az éves pénzügyi beszámolót, hanem a teljes éves jelentést XHTML formátumban kell elkészíteni).

A ESEF bevezetésének megkönnyítése érdekében az első két évben csak az elsődleges pénzügyi kimutatások (pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás, eredményre és egyéb átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatás, saját tőke változásainak kimutatása, cash-flow kimutatás) és néhány alapadat (pl. Kibocsátó neve, egyéb azonosító adatai, székhelye, jogi formája, tevékenység jellege stb.) jelölése kötelező. Az ESMA az éves jelentések ESEF RTS-nek megfelelő elkészítését segítő kézikönyvet, illetve több ezzel kapcsolatos oktató videót⁵ tett közzé a honlapján, amelyeket a Kibocsátóknak érdemes tanulmányozniuk.

A 2022. január 1. napján és azt követően kezdődő üzleti évekről szóló éves jelentés részét képező konszolidált éves beszámolóban már a kiegészítő megjegyzéseket is XBRL jelölésekkel kell ellátni, ennek kötelező formája a „block tagging”, aminek értelmében nem kötelező a konkrét adatot/információt címkével ellátni, hanem elég az adott szöveg blokkot vagy táblázatot megjelölni, amely az adott információt tartalmazza.

Fontos megjegyezni, hogy – figyelembe véve a 2006/43/EK irányelv⁶ 28. cikk (2) bekezdés c) pontjának ii) alpontját – a jövőben a Kibocsátók állandó könyvvizsgálóinak a feladata lesz az is, hogy a konszolidált éves beszámolók ESEF RTS-nek való megfelelésről véleményt alkossanak, ezért a konszolidált éves beszámoló elkészítését, auditálását, közgyűlési elfogadását és közzétételét úgy érdemes időzíteni, hogy mind a Kibocsátó, mind a könyvvizsgáló megnövekedett feladataira jusson elegendő idő a folyamat során.

Az MNB javasolja a Kibocsátók részére, hogy kísérjék fokozott figyelemmel az ESEF-fel kapcsolatos fejleményeket, és időben kezdjék meg a felkészülést annak érdekében, hogy a 2021. évben már a megfelelő formátumban tudjanak eleget tenni az éves jelentéssel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettségüknek.

1.2. A szavazati jogok közzététele

Az MNB – a Tpt. 54. § (9) bekezdése szerinti közzétételek alapján – észlelte, hogy a Kibocsátók gyakorlata továbbra sem egységes a szavazati jogot biztosító részvények számának meghatározását illetően. Az MNB fel kívánja hívni a figyelmet arra, hogy a szavazati jogot biztosító részvények számának meghatározása mindazon részvények alapján történik, amelyekhez a létesítő okirat rendelkezése alapján szavazati jog kapcsolódik.

Az MNB ismételten felhívja a Kibocsátók figyelmét arra, hogy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:222. § (1) bekezdése alapján a saját részvények mértékének megállapításánál a Kibocsátó többségi befolyása⁷ alatt álló jogi személy tulajdonában álló részvények is saját részvénynek

⁵ <https://www.esma.europa.eu/policy-activities/corporate-disclosure/european-single-electronic-format>

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2006. május 17-i 2006/43/EK irányelve az éves és összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatáról, a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 84/253/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

⁷ A Ptk. 8:2. § (1)-(3) bekezdése szerint „[t]öbbségi befolyás az olyan kapcsolat, amelynek révén természetes személy vagy jogi személy (befolyással rendelkező) egy jogi személyben a szavazatok több mint felével vagy meghatározó befolyással rendelkezik. (...) A befolyással

minősülnek. Mindezek alapján a Tpt. 54. § (9) bekezdése szerinti közzétételben a saját részvények számában fel kell tüntetni a Kibocsátó és a leányvállalata(i) tulajdonában álló összes saját részvényt, továbbá azokat a részvényeket is, amelyeket tulajdonosuk a részvénytársaság javára szerzett meg vagy tart magánál, továbbá azokat a saját részvényeket, amelyeket a részvénytársaság követelés biztosítékául fogad el. A saját részvények számának közzététele során javasolt külön megjelölni, hogy az összes saját részvény-állományból mennyi saját részvéennyel rendelkezik a Kibocsátó és mennyi részvény áll a leányvállalata(i) tulajdonában.

A szavazati jogokról, a saját részvény állományáról és az alaptőke nagyságáról szóló hó végi közzététel fenti tartalommal történő összeállítása mind a Tpt. 61. §-ban foglalt szavazati jog változás, mind a részvényesi befolyás mértékének számítása és a vételi ajánlati kötelezettség megállapítása során alapvető információ, ezért annak pontos közzététele mind a Kibocsátó, mind pedig valamennyi befektető közös érdeke.

A Kibocsátóknak a szavazati jogokról, a saját részvény állományáról és az alaptőke nagyságáról szóló közzétételt minden alkalommal a naptári hónap utolsó napjára vonatkozóan, legkésőbb a hónap utolsó napját követő első munkanapon közzé kell tenniük. A Pénzügyminisztérium által elrendelt munkaszüneti napok körüli munkarend változásokkal összefüggésben a Kibocsátóknak fokozott figyelemmel kell eljárniuk és tájékoztatási kötelezettségüknek jogszabályi határidőben kell eleget tenniük abban az esetben is, ha valamely hónap első munkanapja szombati napra esik.

A Tpt. 54. § (9) bekezdésében előírtak maradéktalan és határidőben történő teljesítésének ellenőrzésére az MNB a jövőben is kiemelt figyelmet fordít.

1.3. Rendkívüli tájékoztatás

Az MNB a transzparens és befektetőbarát tájékoztatás érdekében továbbra is elvárja, hogy a Kibocsátó a rendkívüli tájékoztatási kötelezettség körébe tartozó információkat – különösen a PM rendelet által nevesített konkrét esetkörök vonatkozásában – külön-külön tegye közzé. (Jó gyakorlat tehát, ha például a könyvvizsgáló személyében bekövetkezett változásról szóló információt, vagy a vezető állású személyekben bekövetkezett változást a Kibocsátó önálló rendkívüli tájékoztatásban is nyilvánosságra hozza és az nem csak a közgyűlési határozatokról szóló rendkívüli tájékoztatásba beágyazva jelenik meg.)

A fentiekben túl az MNB felhívja a Kibocsátók figyelmét arra, hogy bizonyos rendkívüli tájékoztatások esetében a változásokat az ERA rendszerben⁸ külön úrlapon is be kell jelenteni az MNB részére.

A vezető állású személyekben történt változások esetén fontos megjegyezni, hogy az MNB felé nem elegendő kizárólag az újonnan megválasztott tisztségviselők bejelentése, hanem ezen kívül a vezető állású személyek mandátumának megszűnésére vonatkozó bejelentés, illetve az újráválasztott vezetők esetén a megbízás időtartamának módosítása is szükséges.

1.4. Részvények névértékének felaprózása (split)

Az elmúlt években több Kibocsátó közgyűlése döntött arról, hogy a részvénytársaság alaptőkéjének változatlanul hagyása mellett felaprózza a tőzsdére bevezetett részvényeinek névértékét (split), és a

rendelkező akkor rendelkezik egy jogi személyben meghatározó befolyással, ha annak tagja vagy részvényese, és (...) jogosult e jogi személy vezető tisztségviselői vagy felügyelőbizottsága tagjai többségének megválasztására, illetve visszahívására; vagy (...) a jogi személy más tagjai, illetve részvényesei a befolyással rendelkezővel kötött megállapodás alapján a befolyással rendelkezővel azonos tartalommal szavaznak, vagy a befolyással rendelkezőn keresztül gyakorolják szavazati jogukat, feltéve, hogy együtt a szavazatok több mint felével rendelkeznek. (...) A többségi befolyás akkor is fennáll, ha a befolyással rendelkező számára az (1)-(2) bekezdés szerinti jogosultságok közvetett befolyás útján biztosítottak”.

⁸ Az MNB által a hiteles adatok fogadásához kialakított és üzemeltetett, biztonsági kézbesítési szolgáltatásnak minősülő elektronikus kézbesítési rendszer.

régi részvények helyett megfelelő számú új csererészvényt bocsát a részvényesek rendelkezésére, amellyel kapcsolatosan az MNB több kritériumra is fel kívánja hívni a Kibocsátók figyelmét.

Tekintettel arra, hogy a split, illetve a reverse split mint társasági esemény különös jelentőséggel bír a részvényesek körében, az MNB ezzel összefüggésben fokozottan elvárja a részvényesek korrekt és tárgyilagos tájékoztatását.

Az MNB jó gyakorlatnak tartja, ha a részvény névértékét érintő közgyűlési döntés közzétételén túl - különösen tehát a split, reverse split kapcsán - a Kibocsátók külön rendkívüli tájékoztatást is közzétesznek annak technikai lebonyolításról és ütemezéséről.

A rendkívüli tájékoztatásnak – többek között – ki kell térnie:

- a régi részvények utolsó kereskedési napjára;
- az új (csere)részvények első kereskedési napjára;
- a split /reverse split értéknapjára;
- az előzmények rövid bemutatására és arra, hogy mely részvényesek jogosultak csererészvényre; és
- a részvényesek azon tájékoztatására, hogy az átalakítással összefüggésben a részvényeseknek van-e bármilyen tennivalója.

Amennyiben a technikai lebonyolítás vagy ütemezés vonatkozásában változás áll be a korábbi közzétételhez képest, a Kibocsátóknak erről is rendkívüli tájékoztatást kell közzétenni.

A fentiekén túl az MNB javasolja továbbá, hogy a Kibocsátók az ESMA honlapján⁹ ellenőrizzék, hogy az érintett részvényeik mely piacokon kerültek bevezetésre vagy regisztrációra, és ezen piacok piacműködtetőit is előzetesen tájékoztassák a technikai lebonyolításról, illetve annak ütemezéséről.

1.5. Pro forma pénzügyi információk készítése

Az MNB felhívja a Kibocsátók figyelmét, hogy amennyiben értékpapírok nyilvános forgalomba hozatalával kapcsolatosan tájékoztató készítésére kerül sor, akkor amennyiben egy adott tranzakció (pl. üzleti kombináció¹⁰ során történő felvásárlás; értékesítés; kiválás; egyesülés) következtében a Kibocsátó méretét jelző egy, vagy több mutató 25%-nál nagyobb mértékben módosul, pro forma pénzügyi információkra is szükség van.

A hatályos jogszabályok nem adnak egyértelmű iránymutatást arra vonatkozóan, hogy mi tekintendő ilyen mutatónak, ugyanakkor az ESMA által kiadott dokumentumok¹¹ alapján az összes eszköz értéke, valamint az árbevétel és az eredmény összege alapvetően ezen indikátorok közé tartoznak. A Kibocsátók ugyanakkor egyéb indikátorokat is meghatározhatnak, amennyiben a fentiek – valamilyen anomália vagy sajátosság következtében – nem megfelelőek az adott iparágban, azonban ebben az esetben javasolt az MNB-vel előzetesen egyeztetni.

Tranzakció alatt nem csupán a már lezajlott tranzakciók értendők, hanem azok is, amelyekkel kapcsolatban a Kibocsátó már jelentősen (lényegileg biztosan) elkötelezte magát. A pro forma beszámoló elkészítéséhez az ESMA által kiadott dokumentumok (pl. Q&A-k, iránymutatások) adnak további segítséget.

⁹ https://registers.esma.europa.eu/publication/searchRegister?core=esma_registers_firds

¹⁰ Az IFRS 3 standard szerint olyan ügylet vagy más esemény, amelynek révén a felvásárló megszerzi egy vagy több üzleti tevékenység felett az ellenőrzést. Az üzleti tevékenység olyan tevékenységek és eszközök integrált összessége, melyek végzésének és kezelésének célja, hogy osztalékok, alacsonyabb költségek vagy más gazdasági hasznok formájában, közvetlenül a befektetők vagy más tulajdonosok, tagok vagy résztvevők számára megtérülést biztosítson, tehát nem feltétlenül jelent egy gazdasági társaságot.

¹¹ <https://www.esma.europa.eu/regulation/corporate-disclosure/prospectus>

A Kibocsátók arról is dönthetnek, hogy annak ellenére készítenek pro forma beszámolót a tájékoztatóhoz, hogy egy tranzakció hatására egyik indikátor sem változik 25%-ot meghaladó mértékben, sőt, arra is lehetősége van a Kibocsátóknak, hogy a rendszeres tájékoztatás keretében közzétett éves jelentés, vagy féléves jelentés részeként tegyenek közzé pro forma pénzügyi információkat.

Az MNB felhívja ugyanakkor a Kibocsátók figyelmét arra, hogy akkor sem lehet eltérni az (EU) 2019/980 Bizottsági rendelet¹² pro forma pénzügyi információkra vonatkozó, 20. mellékletében megfogalmazott előírásoktól, amennyiben önkéntesen készítenek és tesznek közzé ilyen információkat a tájékoztatóban, vagy a rendszeres tájékoztatás részeként.

—

A vezetői körlevél a Kibocsátókra kötelező erővel nem rendelkező felügyeleti szabályozó eszköz. Az MNB által kiadott vezetői körlevél tartalma kifejezi a jogszabályok által támasztott követelményeket, az MNB jogalkalmazási gyakorlata alapján alkalmazni javasolt elveket, illetve módszereket, a piaci szabványokat és szokványokat. A vezetői körlevélben megfogalmazott elvárásoknak való megfelelést az MNB 2021. január 1. napjától várja el a Kibocsátóktól, az elvárások érvényesülését a Kibocsátók körében az MNB ezt követően is az ellenőrzési és monitoring tevékenysége során figyelemmel kíséri és értékeli.

—

Az MNB kibocsátói felügyeléssel foglalkozó munkatársai a jövőben is készségesen állnak bármely Kibocsátó rendelkezésére annak érdekében, hogy akár személyesen is ismertessék a vonatkozó jogszabályi környezetet, illetve az MNB e körben kialakított gyakorlatát. Szíves közreműködését a tőkepiaci transzparencia növelésében ezúton is köszönöm!

Tisztelettel:

Dr. Kandrács Csaba
alelnök

¹² A Bizottság 2019. március 14-i (EU) 2019/980 felhatalmazáson alapuló rendelete az (EU) 2017/1129 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az értékpapírokra vonatkozó nyilvános ajánlattételkor vagy értékpapíroknak a szabályozott piacra történő bevezetésekor közzéteendő tájékoztató formátuma, tartalma, ellenőrzése és jóváhagyása tekintetében történő kiegészítéséről, valamint a 809/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről [(EU) 2019/980 Bizottsági rendelet]